

Inklusive Radioprojekte

Leicht gemacht

Projets radio inclusifs

En toute simplicité

Συμπεριληπτικά ραδιοφωνικά προγράμματα

Εύκολα στην εφαρμογή

Inclusive Radio Projects

Made Easy

Περιεχόμενα

- 55 Πρόλογος
- 56 Πέντε λόγοι!
-
- 58 Πρόσβαση σε έργα (podcast), (ακουστικά) μέσα και εργαλεία παραγωγής μέσων**
- 58 Ανάγνωση
- 60 Ομιλία
- 61 Ακρόαση
- 62 Όραση
- 64 Χειρισμός
-
- 66 Σχεδιασμός συμπεριληπτικών ραδιοφωνικών έργων**
- 66 Πρώτες ερωτήσεις
- 66 Χώροι χωρίς εμπόδια
- 66 Επικοινωνία χωρίς εμπόδια
- 67 Έργα χωρίς εμπόδια
-
- 70 Δημιουργία podcast και ηχητικών αρχείων χωρίς εμπόδια**
- 70 Σκεφτείτε τις ακουστικές ανάγκες
- 70 Λεζάντες και μεταγραφές
- 72 Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου χωρίς εμπόδια
-
- 01** Inklusive Radioprojekte – Leicht gemacht
- 27** Projets radio inclusifs – En toute simplicité
- 51** Συμπεριληπτικά ραδιοφωνικά προγράμματα – Εύκολα στην εφαρμογή
- 75** Inclusive Radio Projects – Made Easy

Εκδότης

tjfbg gGmbH

Alt-Stralau 37-39 · 10245 Βερολίνο

Τηλ. 030 97 99 130 | www.tjfbg.de

Διευθύνων σύμβουλος: Thomas Hänsen M. A. (V.i.S.d.P.),

Πρωτοδικείο Βερολίνου-Charlottenburg HRB 121600 B

Συντονισμός και σύλληψη: Susanne Böhmig

Συντάκτης: Carola Werning

Γραφικά: Sascha Bauer

Μια έκδοση στο πλαίσιο του προγράμματος Kids Radio Europe.

Εκδότης: Technische Jugendfreizeit- und Bildungsgesellschaft gGmbH.

Το Kids Radio Europe χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Creative Europe της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

INTERNATIONAL
HELLENIC
UNIVERSITY

Co-funded by
the European Union

Πρόλογος

Αγαπητοί αναγνώστες,

με τον παιδαγωγικό οδηγό «Συμπεριληπτικά ραδιοφωνικά έργα – Εύκολα στην εφαρμογή» θέλουμε να σας προσφέρουμε βοήθεια για την καθημερινή σας εργασία, ώστε να μπορείτε να ενθαρρύνετε τους νέους να συμμετέχουν σε ραδιοφωνικά έργα και podcast με αυτοπεποίθηση, ασφάλεια ενώ παράλληλα διασκεδάζουν. Αυτός ο οδηγός σας προσφέρει ολοκληρωμένες πληροφορίες και συγκεκριμένα βοηθήματα για την καθημερινή σας εργασία. Τα συμπεριληπτικά ραδιοφωνικά έργα κάνουν επίσης χρήση των πιο πρόσφατων τεχνολογικών εξελίξεων, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην όλο και μεγαλύτερη αντιστάθμιση των μειονεκτημάτων που αντιμετωπίζουν οι νέοι λόγω αναπηρίας. Οι δημιουργικές και έξυπνες τεχνολογικές λύσεις χτίζουν γέφυρες, ώστε να αντισταθμίζονται οι σωματικές και ψυχικές αναπηρίες.

Μέσα από τα ραδιοφωνικά έργα, τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους, να ακουστούν, αλλά και να ασχοληθούν με τα πιο διαφορετικά θέματα, να μορφωθούν και να έρθουν σε επαφή με ανθρώπους και να τους θέσουν ερωτήματα. Εσείς, ως εκπαιδευτικοί, υποστηρίζετε τους νέους σε αυτή τη διαδικασία γνωριμίας και επέκτασης του κόσμου τους. Καμία τεχνολογική λύση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την προσωπική εκπαιδευτική και συμπεριληπτική υποστήριξη σε αυτή τη διαδικασία. Σας ευχαριστώ θερμά που, στο πλαίσιο της καθημερινής σας εργασίας, μεριμνείτε για την εκπαίδευση και λειτουργείτε ως φάρος έμπνευσης για τους νέους.

Η Technische Jugendfreizeit- und Bildungsgesellschaft (tjfbg) gGmbH (Τεχνική Εταιρεία Αναψυχής και Εκπαίδευσης Νέων) είναι αφοσιωμένη σε αυτόν τον στόχο για περισσότερα από 30 χρόνια. Ας κάνουμε το επόμενο βήμα: για μια υπεύθυνη τεχνολογική κουλτούρα, σύγχρονη εκπαίδευση, προσβασιμότητα και ίσες ευκαιρίες.

Η δημιουργία αυτού του φυλλαδίου εντάσσεται στο τριεθνές ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Kids Radio Europe» των εταιρών tjfbg gGmbH (Γερμανία), La Fédération Nationale des Francas (Γαλλία), European School Radio και Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Ελλάδα), στο πλαίσιο του οποίου νέοι με και χωρίς αναπηρίες δημιούργησαν από κοινού ραδιοφωνικές εκπομπές, επισκέφτηκαν τις αντίστοιχες χώρες και οι ειδικοί των τριών χωρών είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν το έργο των χωρών-εταίρων. Το πρόγραμμα διαθέτει επίσης μια πανευρωπαϊκή ραδιοφωνική πλατφόρμα: youthradio.eu. Συντονιστείτε! Ευχαριστούμε θερμά τους εταίρους μας, από τους οποίους μπορέσαμε και μπορούμε να επωφεληθούμε από τις εμπειρίες τους.

Σας εύχομαι καλή ανάγνωση αυτού του παιδαγωγικού οδηγού.

Thomas Hänsgen

Διευθύνων σύμβουλος της tjfbg gGmbH

Πέντε λόγοι!

1. Τα ραδιοφωνικά προγράμματα δίνουν φωνή στα παιδιά και τους νέους

Ο στόχος των ραδιοφωνικών προγραμμάτων είναι να δώσουν φωνή σε ΟΛΑ τα παιδιά και τους νέους! Τους παρέχεται μια πλατφόρμα για να εκφράσουν δημιουργικά τις σκέψεις, τις εμπειρίες και τα συναισθήματά τους. Μέσα από την ενασχόληση με θέματα που επιλέγουν οι ίδιοι, τα ραδιοφωνικά προγράμματα προσφέρουν πρόσβαση σε εκπαιδευτικές διαδικασίες, οι οποίες συχνά δεν είναι προσβάσιμες σε παιδιά και νέους με αναπηρία.

2. Τα ραδιοφωνικά προγράμματα προάγουν την ομαδικότητα

Η συνεργασία (π.χ. κατά τον σχεδιασμό και τον συντονισμό, αλλά και στην εξεύρεση λύσεων σε διαφωνίες) προάγει την κοινωνική αλληλεπίδραση, την επικοινωνία και την ενσυναίσθηση.

3. Τα ραδιοφωνικά προγράμματα είναι απλά και εύκολα προσβάσιμα

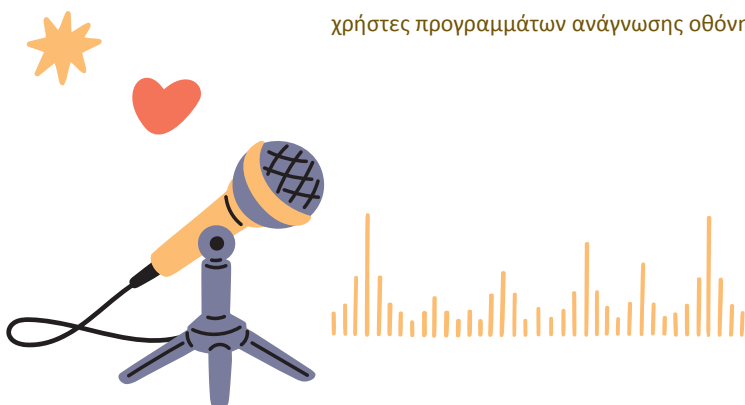
Τα ηχητικά έργα μπορούν να υλοποιηθούν με σχετικά απλά τεχνικά μέσα: αρκεί ένα smartphone ή ένα tablet με προεγκατεστημένη εφαρμογή ηχογράφησης! Οι ηχογραφήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν σε ένα ήσυχο δωμάτιο. Σε σύγκριση με τα βιντεοσκοπημένα έργα, δεν απαιτείται πολύπλοκη διαδικασία για τη λήψη εικόνων (κάμερα, τρίποδο, φωτισμός ...).

4. Διαφοροποιημένες εργασίες ...

Η εργασία με αξιοποίηση ήχου επιτρέπει την εξατομικευμένη προσαρμογή των δραστηριοτήτων, γεγονός που είναι καθοριστικής σημασίας σε ετερογενείς ομάδες. Οι ρόλοι (π.χ. συντονιστής, δημοσιογράφος, ηχολήπτης, μουσικός και ραδιοφωνικός παραγωγός) μπορούν να κατανεμηθούν με ευελιξία, με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των συμμετεχόντων: μπορεί κανείς να μιλάει, να ακούει, να δημιουργεί ήχους ή να επινοεί πράγματα – όλα είναι πολύτιμα. Ακόμη και οι ντροπαλοί συμμετέχοντες βρίσκουν έναν ρόλο στα έργα podcast. Η όλη διαδικασία είναι πολύ ευέλικτη και υποστηρικτική: Είναι δυνατή η προσαρμογή σεναρίων και η επανάληψη των ηχογραφήσεων όσες φορές χρειαστεί, χωρίς να δημιουργείται πίεση.

5. ... και προσαρμογή χωρίς εμπόδια!

Η εργασία με αξιοποίηση του ήχου προσφέρει πλεονεκτήματα σε συμμετέχοντες με συγκεκριμένες αναπηρίες και μπορεί να καταργήσει εμπόδια. Για παράδειγμα: για τυφλούς ή άτομα με σοβαρά προβλήματα όρασης, η εργασία με αξιοποίηση ήχου αποτελεί μια εύκολα προσβάσιμη εναλλακτική λύση σε σχέση με την εργασία με βίντεο. Σημαντικό: κατά την επιλογή προγραμμάτων επεξεργασίας ήχου, βεβαιωθείτε ότι αυτά είναι προσβάσιμα σε χρήστες προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης.

Χρήσιμα εργαλεία: Προσβάσιμα προγράμματα επεξεργασίας ήχου

Τα προγράμματα επεξεργασίας ήχου είναι προσβάσιμα όταν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τυφλούς χρήστες προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης. Ένα πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης είναι ένα πρόγραμμα που διαβάζει όλες τις πληροφορίες μιας ιστοσελίδας ή ενός λογισμικού και τις αναπαράγει ακουστικά ή απτικά ως γραφή Braille. Τα τυφλά άτομα δεν μπορούν να προσανατολιστούν οπτικά σε μια διεπαφή χρήστη, δηλαδή δεν μπορούν να εργαστούν με ποντίκι. Επομένως, ένα πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης χρησιμοποιείται με το πληκτρολόγιο. Για να είναι ένα πρόγραμμα προσβάσιμο, όλες οι λειτουργίες του πρέπει να είναι προσβάσιμες και να ενεργοποιούνται με το πληκτρολόγιο. Επιπλέον, όλες οι λειτουργίες πρέπει να είναι επισημασμένες και να διαβάζονται φωναχτά.

Audacity

- δωρεάν, για Windows / macOS / Linux
- www.audacityteam.org

Reaper

- Δοκιμάστε την πλήρη έκδοση δωρεάν για 60 ημέρες, μετά από αυτό το διάστημα θα πρέπει να αγοράσετε την άδεια χρήσης. Για Windows / macOS / Linux
- www.reaper.fm

Ableton Live Intro

- δωρεάν για εκπαιδευτικά ιδρύματα με προσφορές για παιδιά και νέους κάτω των 19 ετών, για Windows / macOS
- www.ableton.com/de/classroom/live-intro

Καλή Πρακτική 1

Ευαγγελία Γιάντσου (European School Radio): Ο ρόλος του ραδιοφώνου στην ειδική αγωγή

«Υπομονή, αγάπη για το ραδιόφωνο και πίστη στις δυνατότητες κάθε μαθητή: ΚΑΘΕ μαθητής έχει κάτι αξιόλογο να πει – απλά πρέπει να του δώσουμε τον χώρο και τα μέσα για να το κάνει».

ΣΤΟΧΟΣ

- Ραδιοφωνικό πρόγραμμα ως πλατφόρμα έκφρασης εμπειριών, σκέψεων και συναισθημάτων: Μαθητές με ειδικές ανάγκες (νοητική υστέρηση, αυτισμός) αποκτούν φωνή!
- Προώθηση της αυτοεκτίμησης και των δεξιοτήτων, εκτίμηση και συμμετοχή.

ΑΥΤΟ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΛΩΝ.

- iPad με εξωτερικά μικρόφωνα (καθαρές ηχογραφήσεις φωνών / ελαχιστοποίηση θορύβων στο παρασκήνιο), λογισμικό επεξεργασίας ήχου Audacity, πρόγραμμα σχεδιασμού Canva (για ψηφιακές αφίσες με κωδικό QR για το ηχητικό κομμάτι).
- Χώρος με καλή ακουστική.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

- Επιλογή του θέματος/των συμμετεχόντων/του χρόνου ηχογράφησης (ήσυχο περιβάλλον).
- Ενημέρωση εκπαιδευτικών (απαλλαγή των συμμετεχόντων) και των γονέων (για προετοιμασία στο σπίτι για μεγαλύτερη ασφάλεια).
- Σύνταξη και απλοποίηση των σεναρίων.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

- Η ραδιοφωνική εκπομπή «Το Ρεμπέτικο του Πειραιά» δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της συμμετοχής του σχολείου μας στο δίκτυο «Πες μου για τον τόπο σου»: η εκπομπή συνδυάζει τραγούδια με την ιστορία του ρεμπέτικου.

ΜΕ ΓΝΩΜΟΝΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

- Τα ραδιοφωνικά προγράμματα είναι ευέλικτα και προσαρμόζονται εύκολα στις (αναγνωστικές) ικανότητες και τις ανάγκες.
- Αντικαταστήστε τις δύσκολες λέξεις με απλές, που είναι πιο εύκολες στην κατανόηση και την προφορά!

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Αρκετός χρόνος για πολλαπλές επαναλήψεις των λήψεων, υπομονή και εργασία χωρίς άγχος - για αυτό απαιτείται εξοικείωση με την τεχνολογία!

Πρόσβαση σε έργα (podcast), (ακουστικά) μέσα και εργαλεία παραγωγής μέσωων

Ανάγνωση

Η αδυναμία (σωστής) ανάγνωσης μπορεί να οφείλεται σε :

- Προβλήματα όρασης
- Μαθησιακές δυσκολίες / γνωστικές διαταραχές
- Δυσλεξία
- Λειτουργικός αναλφαβητισμός

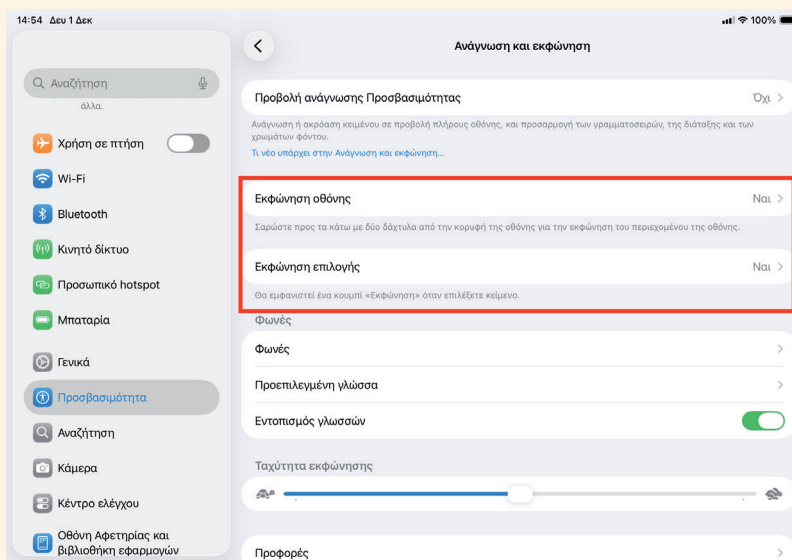
Οι δυσκολίες στην ανάγνωση μπορούν πλέον να αντισταθμιστούν αποτελεσματικά. Για παράδειγμα, μέσω ενσωματωμένων λειτουργιών εκφώνησης κειμένου σε επιτραπέζιους και φορητούς υπολογιστές ή λειτουργιών OCR: με αυτόν τον τρόπο, οι έντυπες πληροφορίες μπορούν να ψηφιοποιηθούν και στη συνέχεια να αναπαραχθούν φωνητικά. Τα απλοποιημένα περιεχόμενα, σε εύκολη ή απλή γλώσσα, μπορούν πλέον να δημιουργηθούν γρήγορα με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης.

Χρήσιμα εργαλεία: Ενσωματωμένες λειτουργίες εκφώνησης κειμένου

Όλες οι ψηφιακές συσκευές – είτε πρόκειται για smartphone, tablet ή υπολογιστές – διαθέτουν ενσωματωμένη λειτουργία εκφώνησης κειμένου. Έτσι, ακόμη και οι συμμετέχοντες με δυσκολίες στην ανάγνωση μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο χωρίς βοήθεια.

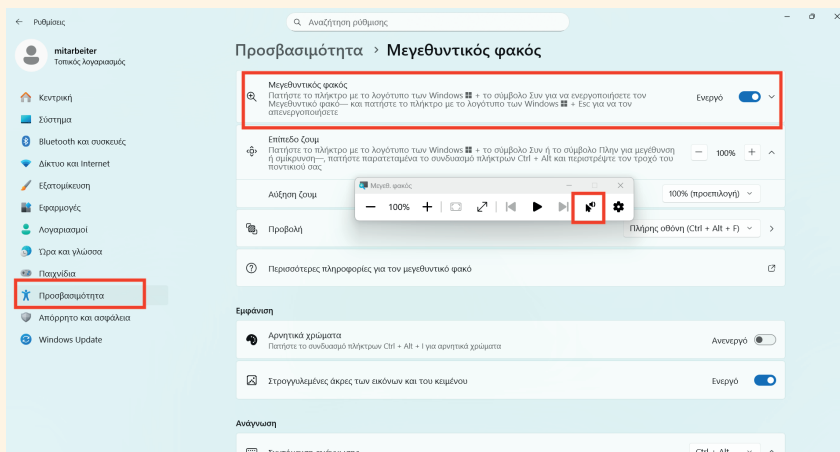
iOS

- Ρυθμίσεις → Προσβασιμότητα
→ Εκφωνούμενο περιεχόμενο /
Ανάγνωση και εκφώνηση (από iOS
26) → Εκφώνηση οθόνης / Εκφώνηση
επιλογής
- Εκφώνηση επιλογής : Επιλέξτε
κείμενο (π.χ. σε ιστοσελίδες) →
Πατήστε «Εκφώνηση» στο μενού
περιβάλλοντος
- Εκφώνηση οθόνης: Εκφώνηση όλου
του περιεχομένου της οθόνης. Για να
ξεκινήσετε, σύρετε με δύο δάχτυλα
από την επάνω άκρη της οθόνης

Windows

- Ρυθμίσεις → Προσβασιμότητα → Μεγεθυντικός φακός
- Ρυθμίστε τον μεγεθυντικό φακό οθόνης στο 100%, κάντε κλικ στο εικονίδιο «βέλος με ηχείο» στον ελεγκτή του μεγεθυντικού φακού οθόνης, ώστε να ενεργοποιηθεί (μπλε χρώμα) → Κάντε κλικ στο στοιχείο/τμήμα κειμένου που θέλετε να διαβάσετε.

Android

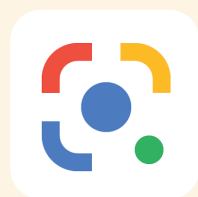
Οι συσκευές Android διαφέρουν πολύ μεταξύ τους: οι βοηθητικές λειτουργίες, π.χ. για την εκφώνηση, βρίσκονται π.χ. στις επιλογές «Προσβασιμότητα»

Εάν δεν υπάρχει λειτουργία εκφώνησης στη συσκευή Android, πρέπει να εγκατασταθεί μία φορά η εφαρμογή «Σουίτα Προσβασιμότητας Android» (δωρεάν).

Χρήσιμα εργαλεία: Ανάγνωση με OCR

OCR είναι η συντομογραφία του «Optical Character Recognition» (οπτική αναγνώριση χαρακτήρων): αυτή η λειτουργία αναγνωρίζει κείμενο σε μια εικόνα και το ψηφιοποιεί. Το ψηφιοποιημένο κείμενο μπορεί να αντιγραφεί σε άλλες εφαρμογές ή να διαβαστεί. Το OCR διατίθεται σε δωρεάν εφαρμογές ή ως ενσωματωμένη λειτουργία.

Google Lens

- Λειτουργία στην εφαρμογή Google
- Κάμερα (στη γραμμή αναζήτησης της εφαρμογής Google) → Μετάφραση → Ρύθμιση γλώσσας (π.χ. Γερμανικά → Γερμανικά) Φωτογράφιση κειμένου → (Επιλογή του τμήματος που θέλετε να διαβάσετε) → Ακρόαση
- iOS, Android, δωρεάν, σύνδεση στο διαδίκτυο

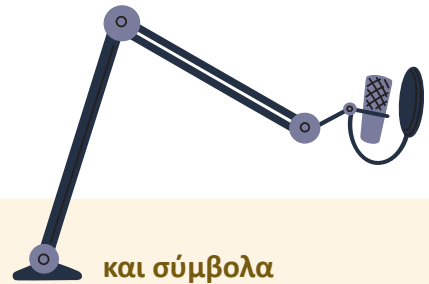

Ομιλία

Χωρίς προφορική γλώσσα = χωρίς φωνή στο podcast. Ωστόσο, υπάρχουν τρόποι για να αντισταθμιστεί η έλλειψη ή η δυσκολία κατανόησης της προφορικής γλώσσας. Για παράδειγμα, με τη χρήση τεχνητών φωνών σε συσκευές αναπαραγωγής φωνής («Talkers») ή με την επικοινωνία μέσω συμβόλων.

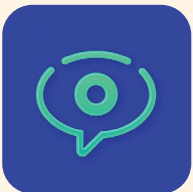
Η έλλειψη ή η δυσκολία κατανόησης της προφορικής γλώσσας μπορεί να έχει διάφορες αιτίες – ανάλογα με την αιτία, διαφέρουν και τα εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας που μπορούν να χρησιμοποιηθούν:

- Σωματικές αναπηρίες (π.χ. σπαστικότητα)
- Αλαλία (άτομα που μιλούν μόνο με λίγα άτομα ή μόνο σε συγκεκριμένες καταστάσεις)
- Αυτισμός
- Κώφωση
- Γνωστικές διαταραχές

Χρήσιμα εργαλεία: Εφαρμογές ομιλίας βασισμένες σε γραφή και σύμβολα

Τα tablet ή τα smartphone μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως συσκευές φωνητικής εξόδου με μια εφαρμογή Talker. Οι εφαρμογές Talker βασίζονται σε γραφή ή σύμβολα: σε μια εφαρμογή Talker που βασίζεται σε γραφή, οι προτάσεις πληκτρολογούνται και προφέρονται από τη συσκευή. Οι προτάσεις μπορούν να ταξινομηθούν σε κατηγορίες και να αποθηκευτούν εκ των προτέρων, ώστε να μπορούν να ανακληθούν γρήγορα σε συνομιλίες ή, για παράδειγμα, σε μια ραδιοφωνική εκπομπή. Στις εφαρμογές Talker που βασίζονται σε σύμβολα, τα σύμβολα συνδυάζονται για να σχηματίσουν προτάσεις.

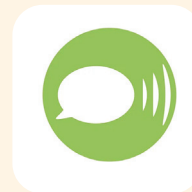
Vocable

- Εφαρμογή ομιλίας βασισμένη σε κείμενο
- Πολύ εύκολη στη χρήση, με ή χωρίς έλεγχο κεφαλής
- από iOS 14.0, Android, δωρεάν, χωρίς εγγραφή

Ζωντανή ομιλία

- Ενσωματωμένη λειτουργία Talker με βάση κείμενο σε συσκευές Apple
- Ρυθμίσεις → Προσβασιμότητα → Ζωντανή ομιλία
- από iOS 17.0

LetMeTalk

- Απλή, βασισμένη σε εικονίδια εφαρμογή Talker
- με εικονίδια ARASAAC (δωρεάν)
- από iOS 8.0, δωρεάν, χωρίς εγγραφή

Ακρόαση

Για τα κωφά άτομα, των οποίων η μητρική γλώσσα είναι η νοηματική, η γραπτή γλώσσα είναι σαν μια ξένη γλώσσα και ορισμένα κωφά άτομα μπορούν να την κατανοήσουν μόνο σε περιορισμένο βαθμό ή σε απλό επίπεδο. Σε αυτή την περίπτωση, απαιτείται διερμηνεία νοηματικής γλώσσας, καθώς και η γραπτή γλώσσα δεν είναι προσβάσιμη. Για τους συμμετέχοντες με προβλήματα ακοής που έχουν μεγαλώσει με την προφορική και γραπτή γλώσσα, η τεχνητή νοημοσύνη προσφέρει πολλές δυνατότητες για τη μεταγραφή του προφορικού λόγου - είτε σε podcast είτε σε ζωντανή επικοινωνία – καθιστώντας τον έτσι αναγνώσιμο.

Χρήσιμα εργαλεία: Μετατροπή προφορικού λόγου σε γραπτό κείμενο για εκφώνηση

Τα εργαλεία αναγνώρισης ομιλίας μετατρέπουν τον προφορικό λόγο σε κείμενο που μπορεί να διαβαστεί ή υποτιτλίζουν βίντεο και ηχητικά αρχεία «ζωντανά» - έτσι καθίστανται προσβάσιμα, ακόμη και αν δεν έχουν ακόμη καταστεί προσβάσιμα με λεζάντες ή μεταγραφές. Εκτός από την απλούστερη επιλογή - τη χρήση της λειτουργίας υπαγόρευσης σε συσκευές - υπάρχουν εφαρμογές με ενδιαφέρουσες λειτουργίες για άτομα με προβλήματα ακοής. Συμβουλή: Χρησιμοποιείτε τα εργαλεία αναγνώρισης ομιλίας όσο το δυνατόν περισσότερο εκτός σύνδεσης, ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα με την προστασία των δεδομένων.

Αυτόματη μεταγραφή

- Λειτουργίες βοήθειας για κωφούς: η απάντηση μπορεί να πληκτρολογηθεί και να εκφωνηθεί από τη συσκευή· η συσκευή δονείται όταν συνεχίζεται μια συνομιλία/ αναφέρεται το όνομα του κωφού ατόμου
- Αναγνώριση φωνής Google, Android, δωρεάν εγκατάσταση από το Playstore ή ήδη προεγκατεστημένη, επίσης offline

Ζωντανές λεζάντες

- Ζωντανές λεζάντες για βίντεο/ ήχο που αναπαράγεται ή για προφορική γλώσσα
- Παρέχεται δυνατότητα προσαρμογής της θέσης, του χρώματος και του μεγέθους των λεζάντων
- Ενσωματωμένη λειτουργία στα Windows 11 (Ρυθμίσεις → Προσβασιμότητα → Ζωντανές λεζάντες), ακόμη και εκτός σύνδεσης

Powerpoint 365

- Ζωντανές λεζάντες στις παρουσιάσεις (δεν είναι δυνατή η αποθήκευση/αντιγραφή των λεζάντων), με λειτουργία μετάφρασης
- Καρτέλα «Προβολή παρουσίασης» → Λεζάντες και υπότιτλοι → Πάντα χρήση υπότιτλων.
- Αναγνώριση ομιλίας Microsoft, σύνδεση στο διαδίκτυο. Επί του παρόντος δεν είναι ακόμη δυνατή από το PowerPoint 365 η αναγνώριση της ελληνικής γλώσσας ως γλώσσα ομιλίας. Ωστόσο, είναι δυνατή η αναγνώριση άλλων γλωσσών (π.χ. Γερμανικών, Αγγλικών κ.λπ.) και η μετάφρασή τους σε ελληνικές λεζάντες.

Όραση

Τα άτομα με προβλήματα όρασης προσαρμόζουν οπτικά το περιεχόμενο, π.χ. με

- λειτουργίες μεγέθυνσης
- έντονη γραφή / υψηλή αντίθεση
- άλλους συνδυασμούς χρωμάτων
- χρωματικά φίλτρα

Οι επιλογές οπτικής προσαρμογής βρίσκονται στα ενσωματωμένα βοηθήματα χειρισμού της συσκευής. Εκεί θα βρείτε επίσης λειτουργίες εκφώνησης, οι οποίες ανακουφίζουν την όραση.

Προσβασιμότητα
όρασης στα Windows:
Προσαρμογή κειμένου
και χρωμάτων

Βελτίωση της
αναγνωσιμότητας από το
iPad: Χρωματικά φίλτρα
και κείμενο με μεγάλη
γραμματοσειρά

Ακόμη και τα άτομα με νευροδιαφορετικότητα – π.χ. με αυτισμό, ΔΕΠΥ ή δυσλεξία – επωφελούνται από την οπτική προσαρμογή: ένα χρωματικό φίλτρο μπορεί να τα βοηθήσει να συγκεντρωθούν καλύτερα ή να μειώσουν την υπερδιέγερση.

Χρήσιμα εργαλεία: Εκφώνηση και οπτική προσαρμογή

Οι λειτουργίες ανάγνωσης ή οι προβολές ανάγνωσης επιτρέπουν την οπτική προσαρμογή στις ατομικές ανάγκες: για παράδειγμα, όταν λόγω προβλήματα όρασης κάποιος χρειάζεται συγκεκριμένα χρώματα, μεγέθη γραμματοσειράς και έντονη γραφή. Ακόμη και άτομα με δυσλεξία ή άλλη αντίληψη επωφελούνται από αυτό. Οι λειτουργίες ανάγνωσης συχνά συνδυάζονται με μια λειτουργία εκφώνησης.

Ανάγνωση στον μεγεθυντικό φακό του iPad

- Λειτουργία στην εφαρμογή «Μεγεθυντικός φακός» του iPad
- Με τη λειτουργία «Καταγραφή» τραβήξτε φωτογραφία του τυπωμένου κειμένου → Αναμονή για αναγνώριση → Πληκτρολογήστε το κείμενο «Reader»
- από iOS 26

Lookout

- Εφαρμογή Google με λειτουργίες βοήθειας για τυφλούς
- με τη λειτουργία «Εγγραφα» πραγματοποιείται εστίαση στο κείμενο με χρήση της κάμερας (η σάρωση ενεργοποιείται αυτόματα όταν το κείμενο καταγράφεται καλά από την κάμερα, με τη βοήθεια ακουστικών ενδείξεων) → Το κείμενο εμφανίζεται σε προσαρμόσιμη προβολή ανάγνωσης, η εκφώνηση ξεκινά αυτόματα
- Android, δωρεάν, και εκτός σύνδεσης

Για τα άτομα με τύφλωση και προβλήματα όρασης υπάρχουν εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης που περιγράφουν εικόνες και διαβάζουν κείμενα. Μπορούν να υποστηρίξουν τη συμμετοχή σε έργα με χαμηλό όριο πρόσβασης και να ανακουφίσουν τους βοηθούς.

Χρήσιμα εργαλεία: Περιγραφή εικόνων με τεχνητή νοημοσύνη

Πλέον, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να περιγράψει εικόνες με μεγάλη ακρίβεια. Ορισμένες εφαρμογές παρέχουν πολύ λεπτομερείς περιγραφές, ενώ άλλες συνοψίζουν περισσότερο. Περισσότερες λεπτομέρειες μπορούν να ζητηθούν μέσω μιας λειτουργίας ανταλλαγής άμεσων μηνυμάτων.

Seeing AI

- Εφαρμογή της Microsoft με λειτουργίες βοήθειας για τυφλούς (π.χ. αναγνώριση κειμένου, γραμμωτού κώδικα, προσώπων, χρωμάτων, χρημάτων), περιγραφή εικόνας με βάση το Chat-GPT
- από iOS 15.0, Android, δωρεάν, χωρίς εγγραφή, σύνδεση στο διαδίκτυο

Συμβουλή: Περιγραφή βίντεο με το Seeing AI!

Be My Eyes

- Εφαρμογή κοινότητας: Οι τυφλοί μπορούν να καλέσουν, αν χρειαστεί, και να ζητήσουν από εθελοντές χωρίς προβλήματα όρασης να τους περιγράψουν τι βλέπουν μέσω της κάμερας
- Λειτουργία Be-My-AI: Περιγραφή εικόνας με βάση το Chat-GPT
- από iOS 15.0, Android, δωρεάν, με εγγραφή, σύνδεση στο διαδίκτυο

Χειρισμός

Άτομα με κινητικές δυσκολίες στα χέρια και τους βραχίονες συχνά χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να εργαστούν με ψηφιακά μέσα. Εκτός από ειδικά χειριστήρια, πληκτρολόγια και ποντίκια ή δυνατότητες χειρισμού όπως κουμπιά, χειρισμός με το κεφάλι ή φωνητικός έλεγχος, οι ενσωματωμένες προσαρμογές στις συσκευές μπορούν να διευκολύνουν σημαντικά την εργασία:

- Μπορείτε να ρυθμίσετε ώστε οι συνδυασμοί πλήκτρων να ενεργοποιούνται πατώντας τα πλήκτρα το ένα μετά το άλλο και όχι ταυτόχρονα.
- Για την πληκτρολόγηση μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα πληκτρολόγιο οθόνης, το οποίο λειτουργεί με τη βοήθεια ενός δείκτη.
- Με τις λειτουργίες υπαγόρευσης μπορείτε να γράφετε πιο γρήγορα.
- Η επαναλαμβανόμενη πίεση πλήκτρων μπορεί να αγνοηθεί (π.χ. αν έχετε δυσκολία να αφήσετε ένα πλήκτρο ή τρέμετε πολύ).

Οι ιστοσελίδες και τα προγράμματα παραγωγής μέσω πρέπει να είναι πλήρως λειτουργικά με το πληκτρολόγιο! Επιπλέον, πρέπει να είναι ορατό πού βρίσκεται η εστίαση του πληκτρολογίου. Αυτό είναι σημαντικό για άτομα με κινητικές αναπηρίες και για τυφλούς χρήστες προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης, οι οποίοι πλοηγούνται μόνο με το πληκτρολόγιο.

Γράφοντας με
βοηθητικό χειριστήριο,
πληκτρολόγιο
οθόνης, λειτουργία
υπαγόρευσης των
Windows

Φωνητικός έλεγχος:
Χειρισμός του iPad
με τη φωνή

Καλή Πρακτική 2

Melanie Leusch (Inklusive OT Ohmstraße / nimm! – Netzwerk Inklusion mit Medien / Ένα έργο της LAG Lokale Medienarbeit e. V. και της tjfbg gGmbH): Podcast – σχεδιασμένο με γνώμονα τη συμπερίληψη.

«Τα συμπεριληπτικά έργα podcast είναι πολύ προσιτά. Δεν χρειάζεστε ακριβό εξοπλισμό, καθώς απαιτούν ελάχιστη προετοιμασία. Πολλά από τα περιεχόμενα δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας με τα παιδιά και τους νέους – είμαι πάντα πολύ αυθόρμητη κατά τη διαδικασία αυτή. Το αποτέλεσμα είναι πολύ όμορφο και ακούγεται από όλους!»

ΣΤΟΧΟΣ

- Ενίσχυση της ομαδικής εργασίας και της του αμοιβαίου σεβασμού.
- Δυνατότητα πρόσβασης σε δημιουργικά μέσα και ενίσχυση της ικανότητας χρήσης των μέσων: μέσω της χρήσης της τεχνολογίας και της δημιουργίας περιεχομένου.

ΑΥΤΟ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΛΩΝ.

- Πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο iMovie ενσωματωμένο στο iPad (συμπεριλαμβανομένης μουσικής και εφέ χωρίς άδεια χρήσης)
- Στυλό ήχου (για εύκολη ηχογράφηση υλικού με δικές σας ηχογραφήσεις, για υποστήριξη χωρίς εμπόδια για τους συμμετέχοντες, π.χ. www.anybookreader.de)

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

- Χρησιμοποιήστε το ηχητικό στυλό για την προετοιμασία και τη δομή του έργου (για συμμετέχοντες με αισθητηριακές αναπηρίες, δυσκολίες προσοχής και μάθησης).
- Για παράδειγμα, για την οργάνωση της ημέρας («Σήμερα θα συζητήσουμε το θέμα», «Μετά θα γίνει η ηχογράφηση»), περιγραφές εργασιών («Εσύ θα αναλάβεις την τεχνική πλευρά»), επεξηγήσεις συμβόλων ή εικονογραμμάτων, πληροφορίες σε αφίσες (π.χ. «Αυτός είναι ο σχεδιασμός του podcast μας»).

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

- Προετοιμασία: Εύρεση θεμάτων (π.χ. σχετικά με το κέντρο νεότητας, τη γειτονιά, το περιβάλλον, τα δικαιώματα των παιδιών)· Καθορισμός: αριθμός επεισοδίων, στόχοι και ομάδες-στόχοι, ημερομηνίες (π.χ. για δημοσίευση)· Εξοικείωση με την τεχνολογία και προετοιμασία.

- Εισαγωγή (π.χ. με κουίζ ήχων, βίντεο YouTube για podcast, κατανομή ρόλων), υλοποίηση (ηχογράφηση, ενδεχομένως με κείμενο), περαιτέρω επεξεργασία (μοντάζ, δημοσίευση, προώθηση).

ΜΕ ΓΝΩΜΟΝΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

- Χάρη στις ποικίλες δυνατότητες συμμετοχής και τα βοηθητικά εργαλεία, όλοι μπορούν να συμμετάσχουν - ακόμα και αν δεν μπορούν να δουν, να διαβάσουν ή να ακούσουν. Για παράδειγμα, μέσω λεζάντων/μεταγραφών, ηχητικού περιεχομένου, εικονογραμμάτων και άλλων οπτικών βοηθημάτων, απλής και εύκολης γλώσσας.
- Με το ηχητικό στυλό, ακόμη και άτομα με δυσκολίες στην ανάγνωση μπορούν να έχουν πρόσβαση στο περιεχόμενο οπότε το επιθυμούν. Βοηθά επίσης σε πολυγλωσσικά περιβάλλοντα και όταν η ομάδα είναι μεγαλύτερη, π.χ. για τη διευκρίνιση των εργασιών.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Ενημερωθείτε εκ των προτέρων, προγραμματίστε αρκετό χρόνο (και για το μοντάζ), λάβετε υπόψη τις ανάγκες.
- Χρησιμοποιείτε απλή τεχνολογία, κάντε σωστή προετοιμασία και δοκιμές.
- Καθορίστε σαφώς τις αρμοδιότητες – δεν θέλουν όλοι να μιλήσουν! Προσέξτε τη δυναμική της ομάδας.
- Κρατήστε τα επεισόδια σύντομα σε χρονική διάρκεια (5 – 8 λεπτά), λάβετε υπόψη τα πνευματικά δικαιώματα της μουσικής, αποφύγετε τις διαταραχές κατά την ηχογράφηση (προετοιμάστε μια πινακίδα «Παρακαλώ μην ενοχλείτε»).

Σχεδιασμός συμπεριληπτικών ραδιοφωνικών έργων

Συμπερίληψη σημαίνει: όλοι είναι ευπρόσδεκτοι. Οι διαφορές εκτιμώνται ως πλούτος, μεταξύ άλλων και επειδή απαιτείται η δημιουργική αναζήτηση λύσεων για τις προκλήσεις και έτσι μαθαίνουμε πολλά νέα πράγματα! Κατ' αρχάς, θα πρέπει να θέσουμε μερικές ερωτήσεις και να αναλογιστούμε τις στάσεις μας, κατά προτίμηση σε ομάδα. Στο επόμενο βήμα, πρέπει να εξετάσουμε ποιες προϋποθέσεις για την συμπεριληπτική εργασία ήδη διαθέτουμε, τι μπορούμε να κάνουμε οι ίδιοι και πού χρειαζόμαστε υποστήριξη. Όποιος θέλει να εργαστεί με συμπεριληπτικό τρόπο, πρέπει να είναι προετοιμασμένος ότι δεν θα πάνε πάντα όλα σύμφωνα με το (χρονικό) πρόγραμμα και ότι δεν μπορούν, δεν θέλουν ή δεν πρέπει να κάνουν όλοι τα πάντα. Είναι σημαντικό να σκεφτείτε εκ των προτέρων τις ανάγκες των συμμετεχόντων και να εξετάσετε πώς μπορείτε να τις λάβετε υπόψη στο έργο. Ωστόσο, είναι εξίσου σημαντικό να παραμείνετε ευέλικτοι, να ρωτήσετε τους ενδιαφερόμενους ως ειδικούς στο θέμα τους τι χρειάζονται και, αν είναι απαραίτητο, να αναπροσαρμόσετε το πρόγραμμά σας.

Πρώτες ερωτήσεις

- ✓ Ποιος είναι ο στόχος; Προτεραιότητα έχει το τέλειο προϊόν ή είναι πιο σημαντικό να συμμετέχουν όλοι στα έργα;
- ✓ Τι γνωρίζουμε για το θέμα της «αναπηρίας» ή για τους περιορισμούς και τις ανάγκες υποστήριξης; Ποιες είναι οι εμπειρίες της ομάδας με διαφορετικές προϋποθέσεις – πώς αντέδρασαν σε αυτές;
- ✓ Πού νιώθουμε ανασφαλείς ή υπερφορτωμένοι; Πού μπορούμε να βρούμε περισσότερες πληροφορίες και υποστήριξη;

Χώροι χωρίς εμπόδια

- ✓ Οι χώροι πρέπει να είναι προσβάσιμοι για αναπηρικά αμαξίδια - μέσω ανελκυστήρων, ραμπών, τουαλετών χωρίς εμπόδια.
- ✓ Πρέπει να υπάρχει ξεχωριστός χώρος για τους συμμετέχοντες που χρειάζονται διαλείμματα.
- ✓ Τα τροχήλατα τραπέζια είναι ιδανικά για να δημιουργήσουν χώρο για (ηλεκτρικά) αναπηρικά αμαξίδια ή όταν οι συμμετέχοντες χρειάζονται περισσότερη κίνηση.
- ✓ Πρακτικό: Χώροι εργασίας με ρυθμιζόμενο ύψος, που μπορούν να προσαρμοστούν στις σωματικές δυνατότητες.

Επικοινωνία χωρίς εμπόδια

- ✓ Χρησιμοποιείτε σύντομες επεξηγήσεις, εναλλάσσετε τις με πολλές πρακτικές ασκήσεις, χρησιμοποιείτε απλή γλώσσα.
- ✓ Οι οπτικοποιήσεις βοηθούν στον μη λεκτικό προσανατολισμό και προσφέρουν ασφάλεια. Για παράδειγμα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε σύμβολα για υλικά, χώρους και χρονοδιαγράμματα.

Δωρεάν σύμβολα και υλικό μπορείτε να βρείτε εδώ σε διάφορες γλώσσες (μεταξύ άλλων και στα γαλλικά και τα ελληνικά): ARASAAC, Αραγωνικά Κέντρο Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας, www.arasaac.org

- ✓ Κοιτάξτε τους συμμετέχοντες με προβλήματα ακοής όταν μιλάνε, εξασφαλίστε καλή ορατότητα του στόματος, διευκρινίστε το θέμα ή την αλλαγή θέματος (π.χ. με διαφάνειες PowerPoint, οπτικές ενδείξεις), ώστε να διευκολύνετε την ανάγνωση των χειλιών.
- ✓ Οργανώστε βοήθεια (επικοινωνίας) (π.χ. διερμηνείς νοηματικής γλώσσας).
- ✓ Για τους τυφλούς συμμετέχοντες, περιγράψτε ότι γίνεται κατανοητό από τις εκφράσεις του προσώπου και τις χειρονομίες ή παρουσιάζεται σε εικόνες και διαφάνειες PowerPoint.
- ✓ Λάβετε υπόψη σας την προσβασιμότητα των εργαλείων τηλεδιάσκεψης. (Είναι πλήρως προσβάσιμα με πληκτρολόγιο και πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης για τυφλούς και άτομα με κινητικές δυσκολίες; Υπάρχουν αυτόματες λεζάντες;)

Η Υπηρεσία Προσβασιμότητας συγκρίνει τακτικά τις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης ως προς τα εμπόδια και δημοσιεύει τις πληροφορίες στις ιστοσελίδες της.

Συχνά, στην πράξη, ξεχνάμε τις επικοινωνιακές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Για παράδειγμα, την περιγραφή οπτικού περιεχομένου για συμμετέχοντες με προβλήματα όρασης. Οι ενδιαφερόμενοι δεν αντιλαμβάνονται πάντα ότι κάτι τους διαφεύγει. Ή δεν έχουν τη διάθεση ή τη δύναμη να απαιτούν συνεχώς να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες τους. Συμβουλή: Να το υπενθυμίζετε συνεχώς ο ένας στον άλλο! Δεν πειράζει αν δεν πάνε πάντα όλα τέλεια – το σημαντικό είναι να είστε έτοιμοι να δεχτείτε προτάσεις, αλλά και κριτική!

- ✓ Προσεγγίστε την ομάδα-στόχο: Προωθήστε την προσφορά, π.χ. σε ομάδες αυτοβοήθειας/συλλόγους γονέων, σχολεία για παιδιά με ειδικές ανάγκες.
- ✓ Προσφέρετε πολλαπλούς τρόπους επικοινωνίας και εγγραφής: όχι μόνο αυτόματα μέσω φόρμας εγγραφής, αλλά και μέσω email/τηλεφώνου, αλλά και μείνετε διαθέσιμοι για επιπλέον διευκρινήσεις.
- ✓ Ερευνήστε σχετικά με τις ανάγκες, περιγράψτε τις τοπικές συνθήκες στην προσφορά.
- ✓ Εάν χρησιμοποιείτε ένα εργαλείο διαχείρισης εκδηλώσεων: Είναι η φόρμα εγγραφής προσβάσιμη χωρίς εμπόδια, ακόμη και για χρήστες προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης;
- ✓ Προτιμήστε να μην γεμίζετε υπερβολικά το πρόγραμμα: Προγραμματίστε περιθώρια και εναλλακτικό περιεχόμενο. Έχετε διαθέσιμο ένα σχέδιο B, να είστε ευέλικτοι για απρόβλεπτα γεγονότα.
- ✓ Υπάρχει ο επαρκής αριθμός προσωπικού/φροντιστών, υπερφορτώνετε τον εαυτό σας: Οι συμμετέχοντες με σοβαρές σωματικές αναπηρίες πηγαίνουν με συνοδό στην τουαλέτα, για νερό ή στα διαλείμματα. Σε περίπτωση συμπεριφοράς που δεν μπορεί να εκτιμηθεί καλά από τρίτους, ο συνοδός μπορεί να προβλέψει τότε είναι απαραίτητο ένα διάλειμμα και να το ζητήσει ενεργά και προληπτικά.
- ✓ Σκεφτείτε: Ποια μέσα είναι προσβάσιμα για ποιες ομάδες-στόχους; Σχεδιάστε τη χρήση των μέσων ανάλογα (π.χ. προγράμματα επεξεργασίας ήχου που είναι προσβάσιμα σε τυφλούς χρήστες συσκευών ανάγνωσης οθόνης).
- ✓ Προσφέρετε ποικίλες δυνατότητες συμμετοχής: Οι συμμετέχοντες που π.χ. δεν μπορούν/δεν θέλουν να συμμετάσχουν στο podcast με τη δική τους φωνή, μπορούν να χρησιμοποιήσουν Talker ή φωνές AI.
- ✓ Ενσωματώστε κύκλους ανατροφοδότησης με την ομάδα, ώστε τυχόν προβλήματα να αναγνωρίζονται και να αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Έργα χωρίς εμπόδια

Καλή Πρακτική 3

Charlotte Cottereau (Les Francas de la Sarthe): EnLive Radio – Everyone’s voice live. Ένα συμπεριληπτικό ραδιοφωνικό πρόγραμμα για παιδιά και νέους

«Μπορούμε να μιλάμε, να ακούμε, να φανταζόμαστε, να ζωγραφίζουμε, να κάνουμε θόρυβο... Σε αυτό το έργο, οι διαφορές γίνονται πλούσια πηγή ήχων! Μην προσπαθήσετε να «ομαλοποιήσετε» τις παραγωγές: η φυσικότητα και η αυθορμητικότητα κάνουν την εκπομπή μοναδική.»

ΣΤΟΧΟΣ

- Όλοι συμμετέχουν – παιδιά και νέοι με αναπηρία (σωματική, γνωστική, ψυχική, γλωσσική και αισθητηριακή αναπηρία), δυσκολίες συγκέντρωσης και μάθησης (π.χ. ΔΕΠΥ, δυσλεξία), παιδιά με μεταναστευτικό υπόβαθρο, με άλλη γλώσσα καταγωγής ή που δεν μιλούν ακόμη άπταιστα γαλλικά, από μειονεκτικές οικογένειες, που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο – ...
- ...και δημιουργούν ραδιοφωνικό περιεχόμενο που τους ενδυναμώνει, με θέματα που τους απασχολούν (π.χ. καταγωγή, εμπειρίες διακρίσεων, αθλητισμός, περιβάλλον).

ΑΥΤΟ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΛΩΝ.

- Μικρόφωνα Lavalier για παιδιά με κινητικές δυσκολίες.
- Πολυαισθητηριακά βοηθήματα: αντικείμενα για αφή, εικόνες, ήχοι κ.λπ.
- Χώροι χωρίς εμπόδια (κινητικά και αισθητηριακά).

- Πικτογράμματα για την οπτικοποίηση υλικού εύκολης ανάγνωσης.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

- Επαφή με οικογένειες και ιδρύματα για τον προσδιορισμό των αναγκών (π.χ. κινητικότητα, επικοινωνία, ρυθμός).
- Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των υπευθύνων των εργαστηρίων σε θέματα συμπεριληψης και πολυμορφίας.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

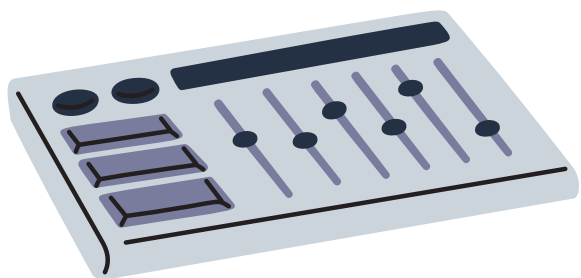
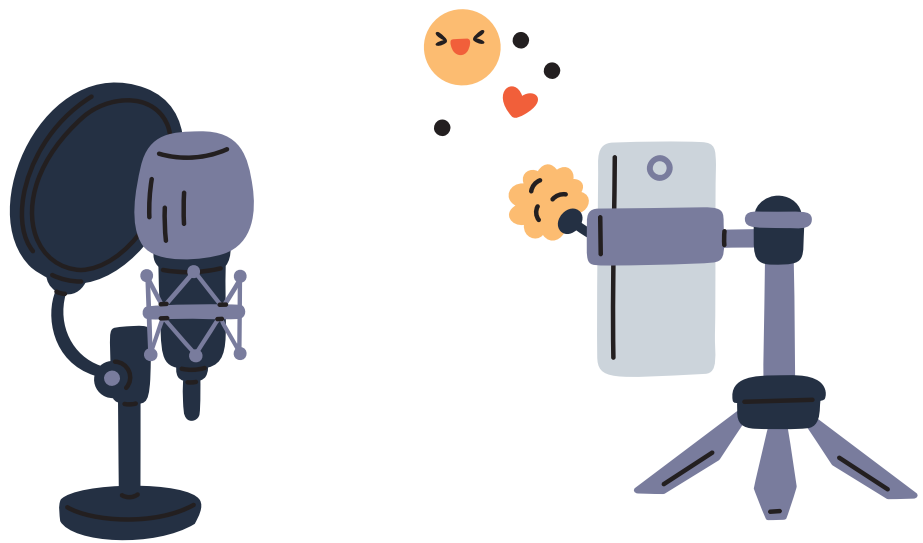
- Παιχνιδιάρικες δραστηριότητες για τη γνωριμία και τη δημιουργία σχέσεων, τον σχηματισμό ζευγαριών συνομηλίκων και μικρών ομάδων που θα αλληλοϋποστηρίζονται.
- Ανακάλυψη του μέσου «ραδιόφωνο» μέσω προσιτών μορφών: ακρόαση, γλωσσικά παιχνίδια, ηχητικές δραστηριότητες...

ΜΕ ΓΝΩΜΟΝΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

- Κατανομή ρόλων (συντονισμός, ηχοληψία, δημοσιογράφος σε ...) ανάλογα με τις ατομικές ικανότητες και δυνατότητες.
- Προβλέψτε διαλείμματα και χρόνους ανάπαυσης.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Να είστε περίεργοι και ανοιχτοί. Να είστε προετοιμασμένοι για παρεξηγήσεις, κόπωση και απρόβλεπτα γεγονότα.
- Ρωτήστε τι βοηθάει!

Δημιουργία podcast και ηχητικών παραγωγών χωρίς εμπόδια

Σκεφτείτε τις ακουστικές ανάγκες

Ακόμη και ορισμένα άτομα με προβλήματα ακοής απολαμβάνουν να ακούνε podcast, εφόσον κατανοούν επαρκώς μέσω ακουστικών βαρηκοΐας ή κοχλιακών εμφυτευμάτων (CI : cochlear implants). Οι ψηφιακές συσκευές μπορούν πλέον να συνδεθούν με ακουστικά βαρηκοΐας και CI. Ωστόσο, ανεξάρτητα από το πόσο καλά τα ακουστικά βαρηκοΐας και τα κοχλιακά εμφυτεύματα αντισταθμίζουν την απώλεια ακοής, δεν μπορούν να φτάσουν το ανθρώπινο αυτί! Αυτό σημαίνει για τη δημιουργία podcast και ραδιοφωνικών παραγωγών ότι :

- Ο θόρυβος και η μουσική στο παρασκήνιο μπορούν να αποτελέσουν επιπλέον, υπερβολικά ερεθίσματα: Χρησιμοποιήστε τα μόνο όταν δεν μιλάτε. Ακόμα και τα άτομα με αυτισμό ή ΔΕΠΥ μπορούν να επωφεληθούν από αυτό!
- Προσπαθήστε να επιτύχετε την καλύτερη δυνατή ποιότητα ήχου: ηχογραφήστε σε ήσυχο περιβάλλον και χρησιμοποιήστε καλά μικρόφωνα.
- Χρησιμοποιήστε όσο το δυνατόν πιο καθαρή και κατανοητή γλώσσα: η διάλεκτος, η αργκό και το μουρμουρητό μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα. Αποφύγετε να μιλάτε ταυτόχρονα με άλλους.

Λεζάντες και μεταγραφές

Για να μπορούν και τα άτομα με προβλήματα ακοής να κατανοήσουν το περιεχόμενο των podcast, πρέπει να διατίθενται μεταγραφές ή λεζάντες που να αποδίδουν τα προφορικά μηνύματα σε γραπτή γλώσσα. Οι λεζάντες και οι μεταγραφές είναι επίσης σημαντικές για όλους όσους δεν κατανοούν (ακόμα) καλά μια γλώσσα. Με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης, μπορούν να δημιουργηθούν γρήγορα, εύκολα και δωρεάν ή με χαμηλό κόστος.

Χρήσιμα εργαλεία: Λεζάντες και μεταγραφές με το Whisper

Το λογισμικό δημιουργία λεζάντων ή μεταγραφής με το AI Whisper έχει πολλά πλεονεκτήματα: Η επεξεργασία των γλωσσικών δεδομένων πραγματοποιείται τοπικά στη συσκευή μετά την εγκατάσταση του προγράμματος, τα γλωσσικά δεδομένα δεν αποστέλλονται σε διακομιστές σε άλλες τοποθεσίες. Έτσι, δεν υπάρχουν προβλήματα με την προστασία των δεδομένων. Η ποιότητα της μεταγραφής είναι - με καλή ποιότητα φωνής - πολύ καλή, λαμβάνονται υπόψη τα κεφαλαία και τα μικρά γράμματα καθώς και η στίξη. Ωστόσο, η μεταγραφή θα πρέπει να ελέγχεται εκ νέου και να διορθώνονται τα σφάλματα αναγνώρισης.

Aiko

- Πολύ απλή, αυτοεπεξηγητική λειτουργία
- Αυτόματη μετάφραση λεζάντων ή μεταγραφών στην αγγλική γλώσσα
- iOS, περίπου 25 ευρώ (εφάπαξ, χωρίς συνδρομή)

noScribe

- Δωρεάν πρόγραμμα ανοιχτού κώδικα για Windows/Mac (από τον Kai Dröge)
- Επιπλέον: AI Pyannote (αναγνωρίζει διαφορετικούς ομιλητές)

Εγκατάσταση του noScribe με αγγλική ή γαλλική διεπαφή προγράμματος

Πληροφορίες στη σελίδα noScribe, ενότητα «Advanced options»

The screenshot shows the README page for noScribe. The 'Advanced Options' section is highlighted with a yellow background. It contains the following text:

Advanced Options

- After the app has run for the first time, you will find a file named **config.yml** in the user config directory (on windows: C:\Users<username>\AppData\Local\noScribe\noScribe\config.yml; on Mac: "~/Library/Application Support/noscribe/config.yml"). Here, you can change a few **extra settings**, e.g., the language of the user interface.
- Also in the user config directory you will find a folder named **log** with detailed log-files for every transcript (also unfinished ones). This can be helpful in the case of any errors. Be aware though that these files also contain the text of your transcripts which might include sensitive information.

Στο αρχείο config.yml, αλλάξτε τη γλώσσα στο «locale», π.χ. σε «fr»/«en».

The screenshot shows the config.yml file in a text editor. The 'locale' field is highlighted with a red box. The content of the file is as follows:

```
app_version: '0.6'
auto_edit_transcript: 'True'
auto_save: 'True'
check_for_update: 'True'
last_disfluencies: 1
last_filetype: html
last_language: auto
last_overlapping: 1
last_pause: 1sec+
last_speaker: auto
last_timestamps: 1
last_whisper_model: fast
locale: de
pause_seconds_marker: .
pyannote_xpu: cpu
timestamp_color: '#78909C'
timestamp_interval: 60000
voice_activity_detection_threshold: '0.5'
whisper_beam_size: 1
whisper_compute_type: default
whisper_temperature: 0.0
whisper_xpu: cpu
```

Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου χωρίς εμπόδια

Εάν επιθυμείτε να δημοσιεύσετε τα ηχητικά αρχεία που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο ραδιοφωνικών προγραμμάτων σε μια πλατφόρμα, αυτή θα πρέπει επίσης να είναι προσβάσιμη. Μπορείτε να βασιστείτε στο Ευρωπαϊκό Πρότυπο (EN) 301 549, στο οποίο θα βρείτε τις απαιτήσεις προσβασιμότητας, π.χ. για τις ιστοσελίδες δημόσιων φορέων. Το πρότυπο EN 301 539, με τη σειρά του, βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις Οδηγίες Προσβασιμότητας Περιεχομένου Ιστού (WCAG 2.1):

- Περιγράψτε εικόνες και γραφικά με εναλλακτικό κείμενο που εκφωνείται από προγράμματα ανάγνωσης οθόνης: έτσι, τα άτομα με τύφλωση μπορούν να μάθουν τις πληροφορίες που μεταδίδει η εικόνα. (Εάν μια εικόνα δεν μεταδίδει πληροφορίες, πρέπει να επισημανθεί ως «διακοσμητική», ώστε να είναι «αόρατη» για τα προγράμματα ανάγνωσης οθόνης.)
- Φροντίστε να υπάρχει επαρκής αντίθεση για άτομα με προβλήματα όρασης: Σχεδιάστε τις διατάξεις έτσι ώστε να είναι αντιληπτές και από άτομα με προβλήματα όρασης. Η ελάχιστη αντίθεση μεταξύ του χρώματος του προσώπου και του φόντου είναι 4:5 για κανονικό μέγεθος γραμματοσειράς. (Για μεγάλα ή έντονα γράμματα και για κουμπιά, η ελάχιστη αντίθεση είναι 3:1.)

Οι αδύναμες αντιθέσεις είναι τα πιο συνηθισμένα εμπόδια, τα οποία θα μπορούσαν εύκολα να αποφευχθούν. Συμβουλή: Για τον προσδιορισμό των τιμών αντίθεσης, χρησιμοποιήστε το Colour Contrast Analyzer (TPGi) (www.tpgi.com/color-contrast-checker). Πλεονεκτήματα: Μπορείτε επίσης να το χρησιμοποιήσετε για τη διαμόρφωση της σελίδας και τα αποτελέσματα εμφανίζονται με τρόπο κατανοητό σύμφωνα με το WCAG 2.1.

- Χρησιμοποιήστε ευανάγνωστες γραμματοσειρές (ελάχιστο μέγεθος: 11) και τοποθετήστε το κείμενο πάνω σε εικόνες με έντονο χρώμα και «φόντο».
- Χρησιμοποιήστε σωστά και λογικά τα πρότυπα μορφοποίησης επικεφαλίδων (H1, H2, H3 ...) και διατυπώστε τις επικεφαλίδες με σαφή τρόπο.
- Διατυπώστε τα κείμενα συνδέσμων με σαφή και ξεκάθαρο τρόπο (= τα ίδια κείμενα σύνδεσμοι οδηγούν στον ίδιο προορισμό/ιστότοπο).

Οι επικεφαλίδες είναι σημαντικές για τους χρήστες προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης: με ένα συνδυασμό πλήκτρων, μπορούν να εμφανίσουν τις επικεφαλίδες σαν πίνακα περιεχομένων. Μέσω των επικεφαλίδων μπορούν να μεταβούν απευθείας στο περιεχόμενο που τους ενδιαφέρει. Οι χρήστες προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης μπορούν επίσης να εμφανίσουν τους συνδέσμους συνοπτικά ως λίστα και έτσι να πλοηγηθούν χωρίς να χρειάζεται να διαβάσουν ολόκληρη τη σελίδα. Κείμενα συνδέσμων όπως «Περισσότερες πληροφορίες» ή «Συνεχίστε την ανάγνωση» ΔΕΝ είναι προσβάσιμα - αν εμφανίσετε τέτοιους συνδέσμους ως λίστα, δεν ξέρετε πού οδηγεί ο σύνδεσμος!

- Παροχή πληροφοριών σε απλή γλώσσα: Η απλή γλώσσα είναι μια μορφή γλώσσας με δικούς της κανόνες, η οποία έχει αναπτυχθεί για άτομα με γνωστικές δυσκολίες. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να βοηθήσει στη γρήγορη μετατροπή κειμένων σε απλή γλώσσα. Ωστόσο, το αποτέλεσμα πρέπει πάντα να ελέγχεται προσεκτικά: Είναι σωστό το περιεχόμενο; Οι δύσκολες έννοιες εξηγούνται πραγματικά με απλό τρόπο;

Εύκολη και απλή γλώσσα - Ποια είναι η συμβολή της τεχνητής νοημοσύνης;

Καλή Πρακτική 4

Ιωάννα Παπανικολάου, Αναστασία Μίσιου, Ελένη Κεσκιλίδου (European School Radio): Όλος ο κόσμος κάτω από την ίδια στέγη

«Οι ψηφιακές τεχνολογίες δεν είναι αυτοσκοπός! Στα ραδιοφωνικά προγράμματα αποτελούν ένα εργαλείο: για την ατομική έκφραση, για την ευαισθητοποίηση και για την ενεργή ενασχόληση με κοινωνικά θέματα. Ταυτόχρονα, τα podcast μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πηγή πληροφοριών και ψυχαγωγίας, για τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων και την εκμάθηση της υπεύθυνης χρήσης του διαδικτύου και των μέσων ενημέρωσης.»

ΣΤΟΧΟΣ

- Προώθηση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων: έκφραση με σαφήνεια και πειστικότητα και χρήση διαφόρων τεχνικών αφήγησης για την προσέλκυση της προσοχής των ακροατών.
- Δημιουργία διαφόρων μέσων: podcast, βίντεο, αφίσες, κρυπτογράφημα.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

- Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε για μαθητές με αυτισμό, σύνδρομο Down και νοητική υστέρηση.
- Προκαταρκτικός καθορισμός: Ποιοι θα συμμετάσχουν; Πόσοι μπορούν να συμμετάσχουν; Πώς θα προσεγγίσω τους συμμετέχοντες; Ποιος είναι ο στόχος του προγράμματος και πώς θα επιτευχθεί;

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

- Έρευνα και συγγραφή σεναρίου με θέμα: «Όλος ο κόσμος κάτω από την ίδια στέγη».
- Διασχολική συνεργασία (1ο Γυμνάσιο Πτολεμαΐδας) για την προώθηση του σεβασμού.
- Χρήση του Canva για: δημιουργία βίντεο (θέματα: απονομή του 1ου βραβείου στον Διεθνή Διαγωνισμό Podcast & Τραγουδιού „Κάν’ το ν’ ακουστεί“ με συνεντεύξεις μαθητών, σεβασμός), αφίσες και κρυπτογράφημα (με βάση τον τίτλο του podcast).
- Παρουσίαση στον ιστότοπο, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στο σχολικό πρόγραμμα και στις σχολικές συνελεύσεις.

ΣΚΕΨΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ

- Η «μάθηση μέσω της δράσης» είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και επιτρέπει στα παιδιά και τους εφήβους να ασχοληθούν με σύνθετα θέματα και να τα κατανοήσουν μέσω της δημιουργίας δημιουργικών προϊόντων.
- Η χρήση διαφόρων ψηφιακών εργαλείων (Audacity, Canva, Suno) και η δημιουργία διαφορετικών προϊόντων (podcast, βίντεο, αφίσες, κρυπτογράφημα) προσέφεραν σε μαθητές με διαφορετικά δυνατά σημεία και ρυθμούς μάθησης τη δυνατότητα να εκφραστούν.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Προσέξτε την καλή ποιότητα των τεχνολογιών εγγραφής: Η σύγχρονη τεχνολογία εξασφαλίζει καλή ποιότητα podcast!

